

เทคนิคปลูกชะอม ปลูกต้นเดียวได้ร้อยยอด โตไว ขยายง่าย ทำได้จริง

ชะอมเป็นพืชพื้นบ้านที่ปลูกง่าย ปลูกตรงไหนก็ขึ้น ยิ่งได้น้ำ ยิ่งงาม ใครที่มี “ชะอม” ที่สวนแล้วแตกยอดไม่เยอะ ไม่งาม วันนี้เทคโนโลยีชาวบ้านมีเทคนิคจะมานบอกที่สามารถทำตามกันได้ง่ายๆ และได้ผลชัวร์ ปลูกไว้กินเองหรือไว้ขายก็ขยายง่าย ทำให้หลากหลายเมนูกินกับน้ำพริกก็แซ่บหลาย

ชะอม เป็นไม้พุ่มขนาดย่อม แต่เคยมีพบชะอมในป่า ลักษณะเป็นต้นไม้ใหญ่ วัดเส้นรอบวงของลำต้นได้ 1.2 เมตร ไม้ชะอมที่ปลูกตามบ้าน จะพบในลักษณะไม้พุ่ม และเจ้าของมักตัดแต่งกิ่งเพื่อให้แตกยอดไม่สูงเกินไป จะได้เก็บยอดได้สะดวก ตามลำต้นและกิ่งก้านมีหนามแหลม ใบเป็นใบประกอบขนาดเล็ก มีก้านใบแยกเป็นใบอยู่ 2 ทาง ลักษณะคล้ายใบกระถินหรือใบส้มป่อย

วิธีการขยายพันธุ์ชะอม

สามารถทำได้โดย การตอนกิ่ง และการปักชำกิ่ง หรือการโน้มกิ่งชะอมฝังดินทำให้แตกรากใหม่เกิดเป็นต้นใหม่เพิ่มขึ้น เกษตรกรสามารถทำการขยายพันธุ์เองได้ หรือหาซื้อกิ่งพันธุ์ได้ตามร้านขายกิ่งพันธุ์ไม่ว่าไปวิธีการปลูกชะอม ถ้าใช้กิ่งตอนจะนิยมยกร่องแล้วขุดหลุมปลูกบนร่อง

ทั้งนี้ เพราะป้องกันน้ำท่วมขังทำให้รากชะอมเน่าตายได้ โดยทั่วไปจะปลูกห่างกันต้นละประมาณ 30-50 เซนติเมตร เป็นแถวเป็นแนวหรือปลูกเป็นแปลงระยะห่างของแถวประมาณ 1 เมตร ซึ่งเกษตรกรส่วนใหญ่จะนิยมปลูกแบบแถวคู่ ระยะห่างของแถว 1 เมตร แต่ถ้าปลูกริมรั้วบางครั้งก็ใช้แถวคู่ ระยะห่างระหว่างแถวและระหว่างต้นประมาณ 30-50 เซนติเมตร

การดูแลและการเก็บยอดชะอม

เมื่อปลูกชะอมได้ประมาณสัก **3** เดือน ให้รดน้ำวันเว้นวัน ต้นชะอมจะชอบขึ้นแต่ไม่ชอบและเพราะจะทำให้รากเน่าตายได้ ชะอมก็จะเริ่มแตกยอดอ่อนมาให้เก็บไปขายหรือใช้บริโภคได้แล้ว และเมื่อเก็บยอดชะอมไปขาย ชะอมก็จะแตกยอดใหม่มาเรื่อยๆ ควรดูแลรักษาต้นชะอมโดยการใส่ปุ๋ยคอกหรือปุ๋ยหมักหลังจากปลูกชะอมได้ **2-3** เดือน จะทำให้ต้นชะอมแข็งแรงและเจริญเติบโตได้ดี

ชะอมมีดอกช่อแบบช่อแยกแขนง ออกที่ปลายยอด ดอกย่อยสีเหลืองอ่อน จำนวนมาก

การกระตุ้นการแตกยอดอ่อนของชะอม

เกษตรกรจะใช้ปุ๋ยยูเรีย เพื่อกระตุ้นการแตกยอดใหม่ของชะอม แต่ควรใช้ในอัตราที่น้อยและต้องใส่ปุ๋ยคอก และปุ๋ยหมักด้วยจะทำให้ดินมีความอุดมสมบูรณ์มาก ต้นชะอมจะเจริญเติบโตดีด้วยการกระตุ้นการแตกยอดอ่อนของชะอม

อีกวิธีหนึ่งก็คือใช้น้ำหมักชีวภาพ ที่หมักจากยอดอ่อนของพืชชนิดต่างๆ ปริมาณการใช้อัตราส่วนน้ำหมัก **1** ลิตร ต่อน้ำ **40** ลิตร รดทุก **7** วัน ชะอมจะแตกยอดอ่อนได้ดี และช่วยให้ต้นแข็งแรงดีด้วย แต่ก็ควรใส่ปุ๋ยหมักในดินให้กับต้นชะอมด้วยจะดีมาก จากการปลูกชะอมโดยวิธีธรรมชาตินี้เกษตรกรทำกันมานานแล้ว เป็นอย่างนี้สืบต่อเรื่อยมา

วิธีการปลูกชะอม 1 ต้น ร้อยยอด

ต้นชะอมเป็นไม้เลื้อยจะแตกยอดตามกิ่งและเกสรตรกรจะเก็บยอดอ่อนไปจำหน่ายหรือบริโภค ฉะนั้นการปลูกชะอมก็ไม่จำเป็นต้องปลูกหลายต้น แต่เราจะปลูกต้นชะอม 1 ต้น แล้วปล่อยให้ชะอมมันเลื้อยทอดยอดไปเรื่อยๆ โดยเราก็จะจับลำต้นชะอมให้ทอดยอดสูงจากพื้นดินประมาณ 50 เซนติเมตร แล้วใช้เชือกฟางมัดไว้กับหลักที่ปักไว้เป็นแถวห่างกันระยะ 50 เซนติเมตร ให้ต้นชะอมเลื้อยขนานกับพื้นดินสูง 50 เซนติเมตร ยาวไปเรื่อยๆ โดยปักหลักมัดกิ่งไม้ให้ล้ม ชะอมก็จะออกยอดตามลำต้นยาวไปเรื่อยๆ เรียกว่าปลูกชะอม 1 ต้น แต่เก็บได้ร้อยยอด เป็นการประหยัดพื้นที่ปลูกชะอม และถ้าเราจะเปลี่ยนหลักไม้ไปปลูกผักหวานแทนข้างๆ หลักที่ปักไว้ ก็จะมีผักอีกชนิดหนึ่งไว้รับประทานได้อีกด้วย และนี่ก็คือการจัดการการปลูกผักวิถีชีวิตเศรษฐกิจพอเพียง

เคล็ดลับการปลูกชะอมให้ดก

1. การเลือกช่วงเวลาในการปลูกที่เหมาะสม ควรปลูกช่วงปลายเดือนเมษายนที่จะเริ่มเข้าสู่ฤดูฝน
2. เตรียมหลุมปลูกขนาดลึก 1 ฟุต กว้าง 1 ฟุต ควรรองก้นหลุมด้วยปุ๋ยคอก ควรเว้นระยะห่างของแต่ละหลุม 2 เมตร
3. ใช้น้ำมะพร้าวอ่อน 1-2 ซ้อนแกง ผสมกับน้ำเปล่า 20 ลิตร ฉีดพ่นในตอนเช้าและเย็นจะทำให้ชะอมแตกยอดดี